

Анонимизиран текст

Превод

C-537/23 - 1

Дело C-537/23

Преюдициално запитване

Дата на постъпване в Съда:

22 август 2023 г.

Запитваща юрисдикция:

Cour de cassation (Касационен съд, Франция)

Дата на акта за преюдициално запитване:

13 април 2023 г.

Касатор:

Societa Italiana Lastre SpA (SIL)

Отвeтник:

Agora SARL

[...]

[...]

РЕШЕНИЕ НА COUR DE CASSATION (КАСАЦИОНЕН СЪД), ПЪРВИ
ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ

ОТ 13 АПРИЛ 2023 Г.

[...]

Факти и производство

- 1 Според обжалваното решение (Рен, 4 ноември 2021 г.), за извършването на строителни дейности, възложени от [две физически лица, живеещи на семейни начала (наричани по-нататък „възложителите“)], френското

дружество Agora сключва с италианското дружество SPA Italiana Lastre (наричано по-нататък „SIL“) договор за доставка на облицовъчни плоскости, съгласно който „Съдът в Бреша (Италия) е компетентен да разгледа всички спорове, които възникнат вследствие или във връзка с този договор. Societa Italiana Lastre си запазва правото да предприеме действия срещу купувача пред друг компетентен съд в Италия или в чужбина.“

- 2 През ноември 2019 г. и януари 2020 г. [възложителите], твърдейки че са налице дефекти, предявяват иск за обезщетение за вреди срещу всички изпълнители и доставчика на плоскостите.
- 3 Дружеството SIL прави възражение за липса на международна компетентност срещу претенцията на Agora за гаранция.
- 4 Cour d'appel (апелативен съд, Франция) отхвърля възражението за липса на компетентност, като приема, че тази клауза дава на дружеството SIL по-голям избор на правораздавателни органи, които може да сезира, отколкото на дружеството Agora, без да уточнява договорените между страните обективни елементи за определяне на правораздавателния орган, който може да бъде сезиран; че поради това клаузата дава на дружеството SIL възможност за избор по своя преценка, а това противоречи на целта за предвидимост, на която трябва да съответстват клаузите за предоставяне на компетентност, и че следователно тя е незаконосъобразна.

Изложение на основанието за обжалване

- 5 Дружеството SIL оспорва съдебното решение, тъй като с него се потвърждава определението, с което е отхвърлено възражението за липса на териториална компетентност, и твърди, че:

„1) като потвърждава отхвърлянето на възражението за липса на териториална компетентност, направено от дружеството SIL, без да отговори на неоспоримия довод, че по силата на член 25, параграф 1 от Регламент № 1215/2012 спорната клауза за предоставяне на компетентност е трябвало да се разгледа с оглед на италианското, а не на френското право, Cour d'appel (апелативен съд) е нарушил член 455 от Code de procédure civile (Граждански процесуален кодекс);

2) действителността на споразумение за предоставяне на компетентност се преценява по правото на държавата, чиито правораздавателни органи са посочени; като приема, че уговорената между страните клауза за избор на компетентен съд е незаконосъобразна — след като констатира, че тя определя за компетентен съда в Бреша, Италия — без да приложи италианското право, Cour d'appel (апелативен съд) е нарушил член 25, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1215/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2012 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела.“

Припомняне на приложимите разпоредби

- 6 При действието на Конвенцията от 27 септември 1968 г. относно компетентността и изпълнението на съдебните решения по граждански и търговски дела Съдът на Европейските общности ([решение от] 9 ноември 2000 г., C-387/98, Coreck Maritime) постановява, че член 17, първа алинея трябва да се тълкува в смисъл, че не изисква клауза за предоставяне на компетентност да бъде формулирана по начин, който прави възможно идентифицирането на компетентния правораздавателен орган от самия ѝ текст; че е достатъчно клаузата да посочва договорените от страните обективни елементи за избор на съд или съдилища, които те възнамеряват да сезират със споровете, които са възникнали или могат да възникнат между тях; че тези елементи трябва да са достатъчно точни, за да позволят на сезирания съд да определи дали е компетентен, и могат евентуално да бъдат конкретизирани чрез обстоятелствата, присъщи на отделния случай.
- 7 Съгласно член 25, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1215/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2012 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела, наречен Регламент Брюксел Ia, [„а]ко страните, независимо от местоживеенето им, са се договорили, че съд или съдилищата на държава членка са компетентни за разрешаване на всякакви спорове, които са възникнали или които могат да възникнат във връзка с определено правоотношение, този съд или тези съдилища имат компетентност, освен ако споразумението е недействително по отношение на материалноправната си действителност съгласно правото на тази държава членка. Тази компетентност е изключителна, освен ако страните са уговорили друго[“].

Мотиви за преюдициалното запитване

- 8 С член 25, параграф 1 се въвежда препратка към националното право на държавата членка на определения правораздавателен орган, за да се прецени „материалноправната“ действителност на клаузата за предоставяне на компетентност.
- 9 Това уточнение поставя въпроси относно обхвата на това препращане, по-специално при наличието на несиметрични клаузи за предоставяне на компетентност, които дават възможност само на една от страните да избере компетентен по общите правила правораздавателен орган, различен от посочения в същата клауза.
- 10 Ако другата страна твърди, че тази клауза е незаконосъобразна поради своята неprecизност и/или неравновесие, трябва ли този въпрос да се разреши с оглед на самостоятелни правила, изведени от член 25, параграф 1 от Регламент Брюксел Ia, и целта за предвидимост и правна сигурност, която този регламент преследва, или трябва да се разреши чрез прилагане на

правото на държавата членка, посочена в клаузата? С други думи, отнася ли се този въпрос до материалноправната действителност на клаузата по смисъла на този текст? Или напротив, трябва ли да се счита, че материалноправните условия за действителност на клаузата се тълкуват ограничително и са свързани само с материалноправните основания за недействителност, и най-вече измама, грешка, заблуда, принуда и недееспособност?

- 11 Ако въпросът за непрецизността или неравновесието на клаузата трябва да се разреши с оглед на самостоятелни правила, трябва ли член 25, параграф 1 от Регламент Брюксел Ia да се тълкува в смисъл, че трябва или пък не трябва да се приложи клауза, която дава право на едната страна да сезира само един съд, макар да позволява на другата да сезира не само този съд, но и всеки друг компетентен по общите правила правораздавателен орган?
- 12 Ако асиметрията на дадена клауза представлява материалноправно условие, как трябва да се тълкува този текст и по-специално препращането към правото на държавата на посочения правораздавателен орган, когато в клаузата са посочени няколко правораздавателни органа или когато в клаузата е посочен един правораздавателен орган, като същевременно е оставена възможност на една от страните да избере друг правораздавателен орган и този избор все още не е направен към датата на сезиране на съда:
 - дали приложимият национален закон е законът само на изрично посочения правораздавателен орган, независимо че други правораздавателни органи също могат да бъдат сезирани?
 - възможно ли е, при наличие на множество посочени правораздавателни органи, позоваване на правото на действително сезирания правораздавателен орган?
 - накрая, като се има предвид съображение 20 от Регламент Брюксел Ia, трябва ли да се счита, че препращането към правото на правораздавателния орган на посочената държава членка се разбира като сочещо материалноправните норми на тази държава или нейните стълкновителни норми?

ПО ТЕЗИ СЪОБРАЖЕНИЯ, Съдът:

Предвид член 267 от Договора за функционирането на Европейския съюз;

ОТПРАВЯ до Съда на Европейския съюз следните въпроси:

- 1) При наличие на асиметрична клауза за предоставяне на компетентност, която дава само на една от страните възможност да избере по своя преценка компетентен по общите правила правораздавателен орган, различен от посочения в същата клауза, ако другата страна твърди, че тази клауза е незаконосъобразна поради своята непрецизност и/или неравновесие, трябва

ли този въпрос да се разреши с оглед на самостоятелни правила, изведени от член 25, параграф 1 от Регламент Брюксел Ia, и целта за предвидимост и правна сигурност, която този регламент преследва, или трябва да се разреши чрез прилагане на правото на държавата членка, посочена в клаузата[?] С други думи, отнася ли се този въпрос до материалноправната действителност на клаузата по смисъла на този член? Или напротив, трябва ли да се счита, че материалноправните условия за действителност на клаузата се тълкуват ограничително и са свързани само с материалноправните основания за недействителност, и най-вече измама, грешка, заблуда, принуда и недееспособност?

2) Ако въпросът за непрецизността или неравновесието на клаузата трябва да се разреши с оглед на самостоятелни правила, трябва ли член 25, параграф 1 от Регламент Брюксел Ia да се тълкува в смисъл, че трябва или пък не трябва да се приложи клауза, която дава право на едната страна да сезира само един съд, макар да позволява на другата да сезира не само този съд, но и всеки друг компетентен по общите правила правораздавателен орган?

3) Ако асиметрията на дадена клауза представлява материалноправно условие, как трябва да се тълкува този текст и по-специално препращането към правото на държавата на посочения правораздавателен орган, когато в клаузата са посочени няколко правораздавателни органа или когато в клаузата е посочен един правораздавателен орган, като същевременно е оставена възможност на една от страните да избере друг правораздавателен орган и този избор все още не е направен към датата на сезиране на съда:

- дали приложимият национален закон е законът само на изрично посочения правораздавателен орган, независимо че други правораздавателни органи също могат да бъдат сезирани?
- възможно ли е, при наличие на множество посочени правораздавателни органи, позоваване на правото на действително сезирания правораздавателен орган?
- накрая, като се има предвид съображение 20 от Регламент Брюксел Ia, трябва ли да се счита, че препращането към правото на правораздавателния орган на посочената държава членка се разбира като сочещо материалноправните норми на тази държава или нейните стълкновителни норми?

[...]